

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. E. Badan-Melnic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

20 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Stela Alexa, reprezentată de avocatul Postolache Vitalie,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Stela Alexa împotriva ÎCS "Deloitte & Touche" SRL cu privire la încasarea compensației pentru concediile anuale nefolosite, penalității de întârziere, prejudiciului moral, cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Stela Alexa, casată parțial hotărârea din 16 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) în partea respingerii ca fiind tardive a pretenției de încasare a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată și în această parte fiind emisă o nouă hotărâre prin care cerințele formulate au fost respinse ca neîntemeiate,

c o n s t a t ă :

La 27 octombrie 2016, Stela Alexa s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS "Deloitte & Touche" SRL prin care a solicitat: încasarea compensației pentru concediile anuale nefolosite pentru anii 1998 (26 zile), 2004 (14 zile), 2005 (12 zile), 2006 (9 zile), 2007 (8 zile), 2008 (19 zile), 2009 (20 zile), în total (108 zile) în sumă de 114 422,61 lei, penalității de întârziere în mărime de 0,1 % din suma compensației pentru concediile anuale nefolosite neplătită în termen pentru fiecare zi de întârziere în mărime de 98 206,36 lei, a salariului restant pentru perioada 10 iunie 2009-16 septembrie 2009 în sumă de 244,75 lei, penalității de întârziere în mărime de 0,1 % din suma compensației pentru neplata în termen a salariului restant pentru fiecare zi de întârziere pentru perioada 28 octombrie 2013-27 octombrie 2016 care constituie 268 lei, restanței la îndemnizațiile de eliberare din serviciu pentru luna a doua și a treia în sumă totală de 13 656,90 lei, penalității de întârziere în mărime de 0,1 % din suma restanței la îndemnizațiile de eliberare din serviciu pentru fiecare zi de întârziere în mărime de 14 954,30 lei, indexării sumelor sus indicate în mărime de 20 629,44 lei, prejudiciului moral în sumă de 72 000 lei,

și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 15 000 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că a fost angajată în funcție de contabil-șef în cadrul ÎCS "Deloitte & Touche" SRL începând cu anul 1998, în baza ordinului directorului companiei d-l Adrian Covăcescu.

La 29 iunie 2009, prin decizia unicului asociat s-a dispus lichidarea departamentului de taxe al societății din 01 iulie 2009, întrucât menținerea în continuare a acestuia nu era justificată economic, iar la 01 iulie 2009 prin decizia nr.1/01.07.2009 privind reducerea numărului și statelor de personal a fost desființat departamentul de taxe și unica unitate din acest departament.

La aceeași dată, ÎCS "Deloitte & Touche" SRL a emis decizia nr.1/01.07.2009 de preavizare privind reducerea numărului și statelor de personal, în temeiul art.88 alin. (1), lit. h) din Codul Muncii și decizia de preavizare a reclamantei Stela Alexa precum că peste două luni din momentul preavizării reclamanta va fi concediată în temeiul art.86 alin.1) lit. c) din Codul Muncii.

La 16 septembrie 2009 urmare a reducerii numărului de personal ÎCS "Deloitte & Touche" S.R.L. a emis decizia de concediere a Stelei Alexa în baza art.86 alin.(1) lit. c) din Codul Muncii.

La 28 august 2009, reclamanta, Stela Alexa s-a adresat în judecată cu acțiune prin care a solicitat anularea deciziei de preavizare din 01.07.2009, încasarea prejudiciului moral în sumă de 31 148,38 lei.

Prin hotărârea Judecătorei sect. Centru, mun. Chișinău din 25 ianuarie 2010 (dos. nr.2-3088/09) acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, hotărâre menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 august 2010 (dos. nr.2a-2378/10) și decizia Curții Supreme de Justiție din 31 martie 2011 (dos. nr.2ra-255/11).

Totodată, la 17 septembrie 2010, Stela Alexa a depus în judecată și o cerere de chemare în judecată privind recunoașterea ca fiind ilegal a ordinului de concediere din 16 septembrie 2009, încasarea salariului pentru perioada lipsei forțate de la serviciu, compensației în mărime de 3 salarii medii lunare, penalității pentru neplata salariului în termen, prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătorei sect. Centru, mun. Chișinău din 29 mai 2012 (dosar nr.2-265/12) acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, hotărâre menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2013 (dosar nr.2a-2961/12) și încheierea Curții Supreme de Justiție din 12 septembrie 2013 (dosar nr.2ra-3026/13) prin care recursul declarat de Stela Alexa a fost considerat inadmisibil.

La 14 septembrie 2012, Stela Alexa a depus în instanță o altă acțiune prin care a solicitat încasarea indemnizațiilor de concediere pentru 3 luni de zile, altor restanțe la salariu, penalități și pierderi pentru neachitarea la timp a salariului, precum și a concediului anual nefolosit.

Prin încheierea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 23 aprilie 2014 (dosar nr.2-1389/14) cererea de chemare în judecată depusă de către Stela Alexa a fost scoasă de pe rol în legătură cu neprezentarea reclamantei la proces, încheiere menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2014 (dosar nr.2r-1747/14).

La 23 septembrie 2013 pârâta ÎCS "Deloitte & Touche" SRL a expediat în adresa reclamantei Stelei Alexa o scrisoare privind comunicarea rechizitelor bancare în vederea efectuării plăților scadente în legătură cu adoptarea deciziei CSJ din 12

septembrie 2013, iar la data de 05 noiembrie 2013 ÎCS "Deloitte & Touche" S.R.L. a expediat în adresa Stelei Alexa o scrisoare prin care o informează că la data de 28 octombrie 2013 a transferat pe contul bancar al Stelei Alexa suma de 134 616,45 lei.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 06 ianuarie 2016, Stela Alexa a expediat în adresa pârâtei o somație prin care a solicitat achitarea benevolă de către pârâta ÎCS "Deloitte & Touche" SRL a plăților cuvenite salariatei:

- în legătură cu concedierea sa conform legislației muncii în vigoare și anume: a compensației pentru concediile anuale nefolosite (108 zile) în sumă de 114 422,61 lei, penalității de întârziere pentru neplata în termen a compensației în sumă de 98 116,75 lei, indexarea sumei în sumă de 47 789,53 lei, în total suma de 260 328,89 lei:

- în legătură cu salariul până la data încetării contractului individual de muncă (10-16 septembrie 2009) - penalitatea în sumă de 1439,44 lei, indexarea în sumă de 1236,20 lei, în total suma de 2675,64 lei.

- în legătură cu indemnizația de eliberare din serviciu pentru prima lună - penalitatea în sumă de 25.044,84 lei, indexarea în sumă de 21 508,57 lei, în total 46.553,41 lei,

- în legătură cu indemnizația de eliberare din serviciu pentru a doua lună - penalitatea în sumă de 9 227,86 lei, indexarea în sumă de 7581,35 lei, în total 16809,21 lei,

- în legătură cu indemnizația de eliberare din serviciu pentru a treia lună - penalitatea în sumă de 9 227,86 lei, indexarea în sumă de 7095,33 lei, în total suma de 16323,19 lei,

- impozitele reținute în plus din salariu până la data încetării contractului individual muncă (10 - 16 septembrie 2009) - suma de 244,75 lei, penalitatea în sumă de 268 lei, indexarea - în sumă de 130,53 lei, în total suma de 643,28 lei,

- impozitele reținute în plus din indemnizația de eliberare din serviciu pentru a doua lună - suma de 6828,45 lei, penalitatea în sumă de 7477,15 lei, indexarea în sumă de 3547,18 lei, în total suma de 17852,78 lei,

- impozitele reținute în plus din indemnizația de eliberare din serviciu pentru a treia lună - suma de 6828.45 lei, penalitatea în sumă de 7477,15 lei, indexare în sumă o 3413,20 lei, în total 17718,80 lei.

- prejudicii morale pentru neachitarea în termen și/sau integrală a sumelor enumerate mai sus 100 000 lei,

- în total prejudicii materiale în sumă de 378 905,20 lei, și prejudicii morale în sumă de 100 000 lei.

Deși somația a fost recepționată de către pârâtă la data de 11 ianuarie 2016, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar, somația a fost lăsată fără răspuns și executare, din care considerente s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată.

La 12 mai 2017, Stela Alexa și-a concretizat cerințele, reducând cuantumul pretențiilor din acțiune, renunțând la pretenția de indexare a sumelor în mărime de 20 629,44 lei, încasarea de la ÎCS "Deloitte & Touche" SRL în beneficiul Stelei Alexa a salariului restant pentru perioada 10 septembrie 2009-16 septembrie 2009 în sumă de 244,75 lei, precum și pretențiile privind încasarea salariului restant pentru perioada 10 iunie 2009-16 septembrie 2009 în sumă de 244,75 lei și compensației

pentru neplata în termen a salariului restant în sumă de 268 lei.

La data de 14 decembrie 2017, avocatul Vitalie Postolache în interesele apelantei Stela Alexa și-a concretizat iar cerințele din acțiune, solicitând:

-încasarea de la ÎCS "Deloitte & Touche" SRL în beneficiul Stelei Alexa a compensației pentru concediile anuale nefolosite pentru anii 1998 (26 zile), 2004 (14 zile), 2005 (12 zile), 2006 (9 zile), 2007 (8 zile), 2008 (19 zile), 2009 (20 zile), în total (108 zile) în sumă de 114 422,61 lei,

-încasarea de la ÎCS "Deloitte & Touche" SRL în beneficiul Stelei Alexa a penalității de întârziere în mărime de 0,1 % din suma compensației pentru concediile anuale nefolosite neplătită în termen pentru fiecare zi de întârziere care constituie 135 643,69 lei,

-încasarea de la ÎCS "Deloitte & Touche" SRL în beneficiul Stelei Alexa a restanței la îndemnizația de eliberare din serviciu pentru luna a 2 în mărimea impozitelor reținute ilegal în sumă de 6500,68 lei,

- încasarea de la ÎCS "Deloitte & Touche" SRL în beneficiul Stelei Alexa a penalității de întârziere în mărime de 0,1 % din suma compensației pentru neplata în termen a îndemnizației de eliberare din serviciu pentru luna a 2 pentru fiecare zi de întârziere în sumă de 9803 lei,

-încasarea de la ÎCS "Deloitte & Touche" SRL în beneficiul Stelei Alexa a restanței la îndemnizația de eliberare din serviciu pentru luna a treia în mărimea impozitelor reținute ilegal în sumă de 7447,78 lei,

-încasarea de la ÎCS "Deloitte & Touche" SRL în beneficiul Stelei Alexa a penalității de întârziere în mărime de 0,1 % din suma restanței la îndemnizația de eliberare din serviciu pentru luna a treia pentru fiecare zi de întârziere în mărime de 11 231,25 lei,

-încasarea de la ÎCS "Deloitte & Touche" SRL în beneficiul Stelei Alexa a prejudiciului moral în sumă de 72 000 lei,

-încasarea de la ÎCS "Deloitte & Touche" SRL în beneficiul Stelei Alexa a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 15 000 lei.

Ulterior, la 25 iunie 2019, Stela Alexa și-a majorat cerințele din acțiune, solicitând compensație pentru concediile anuale nefolosite în mărime de 443 388,57 lei, partea restantă a îndemnizației de eliberare din serviciu pentru a doua lună în mărimea impozitelor reținute nejustificat în sumă de 28 733 lei, partea restantă a îndemnizației de eliberare din serviciu pentru a treia lună în mărimea impozitelor reținute nejustificat în sumă de 505 040,76 lei, prejudiciul moral în sumă de 72 000 lei.

La data de 01 octombrie 2019, Stela Alexa a depus o altă cerere de majorare a cerințelor, fiind modificate aceleași pretenții în aspect de quantum prin care s-a solicitat:

-încasarea compensației pentru concediile anuale nefolosite (108 zile) în sumă de 475 987,07 lei (corespunzător literei a);

-încasarea restanței la îndemnizația de eliberare din serviciu pentru luna 2 în mărimea impozitelor reținute nejustificat în sumă de 30 936,73 lei,

-încasarea restanței la îndemnizația de eliberare din serviciu pentru luna 3 în mărimea impozitelor reținute nejustificat în sumă de 35 443,99 lei.

Reclamanta Stela Alexa a solicitat încasarea compensației pentru concediile

anuale nefolosite, restanței la indemnizația de eliberare din serviciu pentru lunile a doua și a treia (în mărimea impozitelor reținute ilegal), repararea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2019 acțiunea în partea încasării compensației pentru concediile anuale nefolosite, restanței la indemnizația de eliberare din serviciu pentru lunile a doua și a treia (în mărimea impozitelor reținute ilegal), repararea prejudiciului material și moral a fost respinsă ca fiind tardivă,

Pretenția reclamantei Stela Alexa cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică a fost respinsă ca fiind neîntemeiată,

Cererea pârâtei cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la Stela Alexa în beneficiul ÎCS "Deloitte & Touche" SRL a sumei de 8000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest pretenția a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru a se pronunța prima instanță a reținut că 16 septembrie 2009 reclamanta a fost concediată, iar în data de 21 septembrie 2009 a luat act de ordinul (decizia) de concediere, iar începând cu ziua imediat următoare, 22 septembrie 2009, a început să curgă termenul de prescripție de 3 ani, considerându-se născute drepturile reclamantei de a cere plăți salariale sau de altă natură. Totuși acțiunea a fost depusă la 27 octombrie 2016, adică la o distanță de 7 ani împliniți din data în care s-a născut dreptul la acțiune.

Prin decizia din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de Stela Alexa, casată parțial hotărârea din 16 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) în partea respingerii ca fiind tardivă a pretenției de încasare a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată și în această parte fiind emisă o nouă hotărâre prin care cerințele formulate au fost respinse ca neîntemeiate.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut ca neîntemeiată și nejustificată hotărârea primei instanțe în partea respingerii cerinței de încasare a prejudiciului moral ca fiind tardivă, în condițiile în care această cerință nepatrimonială în conformitate cu art.280 lit. a) din Codul civil este imprescriptibilă.

Cu privire la fondul pretenției, mărimea minimă a prejudiciului moral, stabilită de legislația muncii, prin prisma art.90 Codul muncii, se referă doar la cazurile de eliberare din serviciu sau transfer, recunoscute ilegale, situație care în speță nu se atestă.

La 02 august 2021, Stela Alexa, reprezentată de avocatul Postolache Vitalie, a contestat cu recurs (concretizat pe parcurs) decizia din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului au invocat faptul că instanța de apel a emis o decizie nemotivată, contradictorie și care a fost emisă ca rezultat al aprecierii arbitrare a probelor, al interpretării eronate a legii.

La 16 septembrie 2021, ÎCS "Deloitte Audit", reprezentată de avocații Furtună Iulia și Saveliev Olga, au depus o referință la recursul declarat de către Stela Alexa, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se

declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 13 aprilie 2021, expediată părților la 02 iunie 2021, fără a se cunoaște cu certitudine data recepționării acesteia de către părți. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Stela Alexa, reprezentată de avocatul Postolache Vitalie, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Stela Alexa, reprezentată de avocatul Postolache Vitalie, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu

doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Stela Alexa, reprezentată de avocatul Postolache Vitalie.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Stela Alexa, reprezentată de avocatul Postolache Vitalie.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru